

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

71. szám.

BRASSÓ, Kedd, június 23-án.

I-ső évfolyam 1885.

Helyreigazítás.

Egy sajnos félreértést, melynek oka részben magunk lehettünk, illetőleg azon hiány, hogy stenografizálni tudó tudósítóval nem rendelkezhattunk, kell helyreigazítanunk. Ugyanis lapunk 66-ik számában adott tudósításunkban az áll, mintha Brassó megye f. június hó 9-én tartott közgyűlésén az elnök gróf főispán ur a kulturegyletre vonatkozó beszédében azt mondotta volna: „Ismétlem, a kulturegylet semmi nagyobb gyakorlati fontossággal nem bír.”

Talán éppen ez vezette az „Ellenzék” cikkíróját idei 140. számában irt cikkénél félre. Nem érezzük magunkat ugyan hivatva főispán ur ő méltóságának ez ügyben elfoglalt álláspontját bonczolni, azonban az igazság érdeke kívánja meggyőződésünk szerinti azon helyreigazítást, miszerint jelzett elnöki beszéd hivatkozott része oda irányult, hogy gróf főispán ur ő méltósága nem tartja a kulturegyletre nézve fontosnak azon anyagi segítyt, melyben Brassó megye részese lehetné, de annál fontosabbnak a hozandó határozatot a megyére nézve.

Rajtunk mulván tehát a tévedés, sietünk azt helyreigazítani, — kérvén ugyanekkor az „Ellenzék” t. szerkesztőségét, hogy a mennyiben a cikkében foglalt állítás teljesen alaptalan s így a támadás jogtalan volt, azt helyreigazítani, illetve visszavonni szíveskedjék.

A közgyűlésről.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület brassó megyei fiókjá alakult. E hó 21-én szép és nagyszámu társaság ült egybe a Nr. 1 szálló nagytermében, mely közgyűléssé formálódott, elnököt, tisztviselőket és választmányi tagokat választott. Ezzel a kulturegylet ügye rendes medrébe lépett. Mődjában leendő most már a fióknak ügyrendjét megállapítani, s a központi szervezkedés után, a tettek mezejére lépni.

Oda lépni, hová misszója hívja: az elhanyagolt magyar közművelődés kérdésének zászlóját kibontani és végig dolgozni a legfelelőbb, de egyuttal a legnehezebb társadalmi feladatok nagy munkáját.

Az a hangulat, melynek provokálásában

akkora része van Brassó vármegye egyetemes ismeretes határozatának, melynek szószólói valának Koós Ferencz és dr. Kábdébó Ferencz: bizonyára teljes tanúságot képezi annak, hogy Brassó vármegye magyarajku polgárai a megye határozata által nemes lelkesüléssel dekorponálva nem érzik, sem pedig tetteikben megbénulni nem fognak.

De más tanúságot is nyújt eme alakuló gyűlés! Átgondolt elnöki megnyitója rámutatott kulturánk, tanügyünk, egyházi dolgaink égető sebeire, s ezáltal azok, kik egyesületünk céljaival tisztában nem valának: átlátták, hogy bizony nagy tenger sok a tenni valónk, mint oly egyesületnek, mely vállvetett erővel oly sokat tehet.

A csángó-községek pedig józan és férfias határozatot hozának, midőn a brassói fiókhoz való csatlakozásukat kijelentették. Hadd legyünk egy csomóban. Az erők és érdekek csoportosítása könnyebbé teszik a feladatok megoldását és a hétfalusiak kulturális ügye önmagában elég fontossággal bír arra vonatkozólag, hogy partikulárisztikus széthúzás által az ők érdekében teendő lépések kellő megoldása ne veszélyeztessék. Ennek pedig a leghatékonyabb eszköze az, ha némi tekintetben meghonosittatik a cenzuralizáció elve az ügyvezetésben.

Egyéb tanúságban is gazdag vala ezen gyűlés.

A szép szavak és mondatok hézagait szép tettek regisztrálása töltötte ki. Lelkes hivatalnokok, a m. kir. államvasutak tisztviselői és személyzete köréből hetven rendes tagot gyűjtöttek, bizonyosságát adván hazaszeretettüknek és ügybuzgalmuknak. Ezek a tények párosulva azzal, hogy a közgyűlésen részt vett tagok közül igen számosan iratkoztak be az egyesület rendes tagjai közé: annak tanúságát képezik, hogy nem vagyunk egyedül, mert összetartók vagyunk.

Ezen összetartás állandó ha lesz, akkor a közművelődési egyesület megoldja áldásos feladatait s a magyar nemzet jövődjének történelmi megszilárdulásában dicső feladatot végzett.

E napig elvégeztük a megértetés, a kapacitáció munkáját; holnap végezni fogjuk hivatalos kötelességeinket. Mert minden szónál szebben beszél a tett. Sajgó.

Elpáholt bonapartisták. Párisban június 19-én a Jérôme herczeg hívei összegyűltek Bellevilleben s kijelentették, hogy inkább a republikánusokkal szavaznak, mint a royalistákkal. Egyszer csak egy csomó anarchista tört be a gyűlésterembe, akik a bonapartistákat székekkel, padokkal dobálni s verni kezdték, még a gyűlés elnökét is véresre verték s resolucziót fogadtak el, mely a bonapartistáknak hasonló elbánást ígér máskorra is, ha agitálni merészkednek.

Az angol kormányválság. Gladstone még nem nyilvánította beleegyezését azon ígéretekre nézve, melyeket Salisbury a konzervatív kormány pártolását illetőleg kíván.

A „Saint James Gazette” a konzervatív párt vezéreinek azt tanácsolja, hogy mondjanak le a kormányra lépés szándékáról és engedjék át a tért a szabadelvűeknek, hogy ők tisztázzák a dolgok állását; s ha majd erre nem fognának képeseknek bizonyulni, akkor a konzervatívok a szabad rendelkezés jogával fognak birni.

A „Pall-Mall-Gazette” valószínűnek tartja, hogy a kormány újra a szabadelvűek kezébe fog átmenni.

Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” brassó megyei fiókjának alakulása.

— június 21.

Brassó megye magyarsága ismételtén kitett magát. Felhívásunk nem volt a pusztában elhaló szó, honfisziverekre talált.

A Nr. 1. szálloda nagy terme telve volt diszes közönséggel. Városunk magyarságának minden rétege ott volt s csatlakozott hozzánk Hétfalu derék magyarsága, mely a gyűlésen igen szép számban vett részt.

Nem nagyitunk, de jelen volt a gyűlésen legalább 300 ember, ez pedig nálunk Brassóban ritka tüntemény. Jele, hogy közönségünk érzi a kulturegylet égető szükségét.

A gyűlés minden részletében méltó volt Brassó megye magyarságához. Üdvözljük e derék magyarságot!

De lássuk magát a gyűlés lefolyását.

Valamivel d. e. tíz óra után Dr. Weisz Ignác, mint a Kolozsváron járt küldöttség vezetője, megnyitotta a gyűlést, szép szavakban beszámolván a küldöttség kolozsvári eljárásáról, mely városunk magyarságának a központ elismerését vitta ki. A gyűlés ezt örövendetes tudomásul vévén, indítványa folytán korelnökké Koós Ferencz kir. tanfelügyelőt s korjegyzővé Sztérynyi József lapszerkesztőt kiáltotta ki.

A tárgysor első pontját az alapszabályok felol-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Bürger Ágost.

— Beszély. —
Baráczy Sándortól.
(Folytatás.)

A lány némán keblére borult s reszkette zokogni kezdett. Bürger gyöngéden végigsimogató puha fürteit szíve angyalának, s édelgő szavakat sutogott, csábító-kábitó hangokat, mint mikor az esti szellő a bágyadt virágot illatos csókjaitól megfosztja.

És Molly átengedte magát a lázas öleléseknek, tébolyító csókoknak. Maradt; nem vált meg szerelmétől!

És az illemet meg erkölcsöt nyíltan gunyoló szerelmi viszony mind mélyebb örvénybe sodorta a büns szíveket. A kötelmeiről könnyelműen megfeledkezett férjet és hivatalnokot fegyelmi vizsgálat alá vették az előjárók. Ráfogták a tisztársai által elkövetett visszaéléseket és sikkasztásokat. Csak nagy nehezen sikerült ipja közbelépésével magát tisztázni. De kedve halálos döfést kapott; újból átengedte magát a dözsölő életnek. Molly már hazatávozott volt, de nővére kérelmeinek engedve, újra sógora házába jött. A derék Dorette így vélte férje kicsapongásainak elejét venni. Hasztalan. A költő szándékosan kereste kora halálát. Még egyszer fellángolt költői képzelme a zord va-

dász hatalmas költeményében, hogy aztán tespedésbe süllyedjen...

Az 1884 ik év Bürgert a legnagyobb nyomorban találja. Már évek előtt Göttingába költözött. Az iroda szűk falai közül az egyetemi tanári székre vezette dicsvágyó lelke. De olcsó babéron kívül nem arathatott anyagi sikert. Ingyen tanárkodott; nagyatyja Bauer, kinek támogatására eddigelé mindig számíthatott, örök álmát aludta. Leonhardt bekövetkezett halála s ennek hagyatéka is csak perczig segített anyagi bajain. Így hát saját erejére volt utalva. Menynyit dolgozott éjjel néhány krajczárért! Fordításokból tengette életét napról napra. S mindehhez még a lelki gyötrelme, a boldogtalan családi élet, a gyermekei jövőjéről növekedő aggodalom!

Mikor a költő éjnek idején íróasztala fölé görnyedve a fordítás elmeölő munkáját végezte, a mellékszobából Dorette száraz köhögése gyakran hallzott ki hozzá; neje askórbán hervadt! Meg is szabadtotta az ég, nemsokára a gondos anyát szenvedéseitől. Végküzdelve közepett kórágához szólítá férjét s könyezve sugá:

— Az Istenre!... Gyermekeimet!...

S aztán mintegy sujtó gunyosoly között:

— Ágost! Légy boldog Mollyval, nem állok többé utatokba! — E végszavak tíz évi titkolt szenvedésnek

hirtelen kitörése volt. Bürger megszégyenülve, lesujtva állott a kiszenvedett nő teteme előtt. Szerette volna feltámasztani, hogy térdreborulva kérjen bocsánatot tőle. Ráborult a drága halottra s hangos zokogásba áradt fojtott keserve.

Van-e seb, melyet a mindenható idő gyógyító keze be nem hegeszthetne? Bürger is kilábalta a sujtó fájdalmat. Molly menyei alakja derítőleg állott oldala mellett; angyali kacsoi nyomtalanul leszáríták a bánat könyeit s a gond verejtékét. Szerelem māmora! Van-e édeni kéj kivüled? Varázs öledben nem maga a menyország honol-e; s ha te nem nyújtasz menhelyet az üldözött halandónak, pokollá válik az élet.

És e rövid nyomorult életet is gyakran megfosztják az emberi törvények s a bárgyu bielelemből származott előítéletes illemszabályok a természetjog élvezetétől.

A szerelem epedő vágyától emészttve, végre valahára szabadon roghatott Bürger az ő Mollyjának kéjes ölébe.

„Nem tudja az, mi kéj a szerelem,
Ki nem izlette rózsaszínű csókját,
S nem látta édes csábító mosolyát!”

Igy rajong kedvesének szépségeért.

(Vége következik.)

vasása képezte; de tekintve, hogy azok a helyi magyar lapban közöltettek s már közkézen forognak, a gyűlés azokat felolvasottnak tekinti. Korelnök jelenti, hogy Hétfalu magyarsága nem kíván külön fiókot alakítani, hanem csatlakozni akar Brassó városához.

A gyűlés ezt öröndetes tudomásul vevén, kimondja, hogy mint megyei fiók kíván alakulni s ezennel megalakultnak nyilvánítja a brassói megyei fiókegyületet.

Ezen határozatot a tisztikar és választmány megválasztása követte, melyet megelőzőleg Lázár Gerő következő indítványt terjesztette elő: „Nagyságos Elnök ur! Tisztelt közgyűlés! Mielőtt a t. közgyűlés a tisztikar választására áttérne, legyen szabad nekem azon indítványt tennem, hogy időkimelés tekintetéből a választás közfelkiáltással történjék (Éljenzés) Ezen ügyben kifejtett buzgalmuk, tevékenységök és szerzett érdemeik elismerésül ajánlanám megválasztani következőket.“ S itt szónok ajánlotta az illetőket, a kik tényleg nagy lelkesedéssel meg is választottak, még pedig:

Elnökké Koós Ferencz tanfelügyelőt, alelnökké Dr. Weisz Ignác ügyvédet, titkárrá Dr. Kádebó Ferencz ügyvédet, jegyzővé Sztterényi József szerkesztőt; pénztárnokká Orbán Ferencz igazgatót s ellenőrré Szentí Bálint illeték-kiszabási hiv. főnököt.

Ugyanigy választottak közfelkiáltás útján elnök indítványára választmányi tagokká: Dobietzky Sándor főmérnök, Geneszy István kir. adófelügyelő; Harmath Lajos ügyvéd; Józsa Ferencz iparos; Kenyeres Károly kir. ügyész; Kovács Károly trv-széki bíró; Lázár Gerő nagykereskedő, Mayer József ügyvéd s Vargyasi Ferencz főgymnasiumi igazgató; Hétfaluból pedig beválasztottak ezen választmányba a Hétfaluban tartott előértekezlet kijelölése alapján: Bartha Károly igazgató, Borcsa Mihály lelkész, Deák Sándor s. lelkész, Fejér Gyula lelkész, Gödri János ügyvéd, Jakab János tanító és Masznyik Gyula lelkész.

Ekként megalakittatván a választmány is, Koós Ferencz elnök mintegy félórai, több helyen lelkes éljenzéssel félbeszakított beszédben körvonalozza az egyület első teendőit. (A széd beszédet lapunk más helyén találja a t. olvasó.)

Még el sem hangzottak a lelkesedés nyilvánulásai, midőn dr. Kádebó Ferencz ragadta meg a szót, hogy szavaival nagy lelkesedést idézzon elő a teremben. Beszéde következő:

„Megköszönöm, uraim, mindenekelőtt a kitüntető bizalmat, melylyel e diszes titkári állásra engemet választani kegyeskedtek. S bár semmi érdemet nem mutathatok, mely kiérdemelheté vala e kitüntetést: legalább ígérhetem ünnepélyesen, hogy mi csekély erőmtől telik, azt ma is, holnap is, és mindig örömmel hozom áldozatul egyesületünk oltárára. Mégegyszer, köszönöm!

Az előttem elhangzott szép és tartalmas beszéd után úgy vagyok uraim, mint a székel ember, mikor »a komája kivette szájából a szót,« mert czélom vala Brassó vármegye ösmeretes határozatának némely részével foglalkozni s rámutatni annak szükségére, hogy ez a közgyűlés köteles ama határozatra is nyilatkozni. Ez a közgyűlés, ami hivatalos műszerünk: hangot adni a sértő

határozatra s tiltakozván annak szűkeklkü tendenciái ellenében, a közvélemény előtt egyesületünk megbánását visszaverni. Ez lesz a mi responsumunk a vármegye szavára.

Mert ha csak arról lenne szó, hogy nem támogatott a vármegye, midőn hazafiúi érzelmeire appelláltunk, az elhallgatni igen könnyű volna. De ott tiltakozás tétetett a közművelődésnek hangoztatott hazafias irányzata ellen és az mondatott, hogy nem mi magyarok, de ők a jó hazafiak! Vagyis mondatott, hogy ők, kik a haza kiáltására bedugják füleiket s betakarozva önösségük köpenyében elutasítják a közművelődés föllendülésének szózatát, jobb hazafiak!

Ha uraim, csak arról lenne szó, hogy, ki közülünk a legjobb hazafi, a szász, az oláh, vagy a magyar: öröm lenne tudtul adni: ime Magyarország nemzetiségei vetélkednek a hazafiság pálmájáért a hazának igaz szeretetében. De mikor itt az akar hazafiságnak tekintetni, hogy azok az urak némelyike kifelé gravitál, némelyike kitörle Magyarország geografiájából a birodalom ékkövé, Erdélyt; de mikor század évek története arról tanuskodik, hogy azok az urak és elődeik nem tekintik hazájuknak ezt az országot, mely pedig őket mindig fiainak tekintette: nem lehet tőlük a hazafiságot el nem vitatni.

Nem azért, mintha érdemünk lenne hő szeretete a hazának; hanem mert szégyen volna, ha Magyarországon a hazafiságnak olyan definitiója fogadtatnék el, hogy mi a fajok és nemzetiség kvirágunk, a mig elhanyaglik az ország.

Azért mi hiszszük és valljuk állhatatosan, hogy ezen a földön mi képviseljük az állameszmét és mert annyi megtámadtatása van: mi vagyunk igazi vonzalommal hazánk iránt.

De jó, hogy éppen ügyvédek valának a vármegye gyűlésén azok, kik kikelnek a kultur-egylet ellen. Legalább rámutathatok, uraim, hogy én azt tőlük csak kis mértékben veszem. Mert a mig Magyarországon ma is vannak ügyvédek, kik a magyar alkotmány jogát soha sem tanulták s a magyar alkotmány történetével ösmeretlenek, oda sorozom őket azon ellenfelek közé, kik nem tudják, hogy a nemzetiségi tövekvesek ferde küzdelmei között elfeledik a legfőbb igazságot, hogy ez itt Isten és a világ előtt Magyarország földje, s az is lesz végtelen időig.

Ez okokon, uraim, ajánlom következő indítványom elfogadását.

A javasolt határozatot a gyűlés magáéva tévén, megbizsa az elnököt s jegyzőt, hogy gondoskodjék annak a sajtó útján leendő közfétételéről, mit az elnök meg is ígér. (Jövőre fog közölni. Szerk.)

Most Sztterényi József jegyző tesz jelentést az eddigi mozgalomról, illetőleg a tagok létszámáról. E szerint, habár a gyűjtés nem is folyt még rendszeresen, eddig van már 14 alapító tag 100—100 frttal 156. rendes tag évi 2 frttal s 12 pártoló tag évi 1 frttal. Öröndetes körülménynek jelenti szőló, hogy a m. k. államvasutak brassai állomásának tisztikara s személyzete hetven rendes taggal csatlakozik az együlethez (Éljen a vaspálya!), valamint Hétfalu eddig 37 tagot jelentett be s így e szerint a rendes tagok száma eddig 263.

E jelentés öröndetes tudomásul vétetvén, a gyűlés utasítja a választmányt rendszeres gyűjtésre.

Elnök indítványára kimondja a gyűlés, hogy kéressék fel a központ, miszerint az alapítványi összegek egy részét a helybeli takarékkölesön szövetkezésben helyezze el jövedelmezőleg, a mi ipar s kereskedelmi forgalmunkra nézve nagy előny leendő. Ugyanakkor utasítja a közgyűlés elnököt és jegyzőt, hogy a megalakulásról értesítse a központot s indítványozzák egyszersmind, hogy az egyesület alakuló közgyűlése a nap történelmi fontosságánál fogva augusztus hó 20-án tartassék.

Ügyrend kidolgozásával a választmány bizatik meg.

Miután a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Gödri János, Lázár Gerő és Víz József küldettek ki, elnök több tárgy hiányában a gyűlést felosztatja.

Megalakult tehát a brassóme gyei fiókegyület, már most a választmányon van a sor működni.

Brassai ált. nyugdíjintézet.

Folyó hó 17—18-ik napjain tartott a nyugdíjintézet Brennerberg Ferencz gondnok elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést a melyre vonatkozólag egy részvényes az alábbi tudósítást küldötte be hozzánk, melyet minden megjegyzés nélkül közlünk.

»A gyűlés tárgyat az alapszabály ellenére történt házépítés óta sürgetett alapszabályváltoztatás képezte. De mielőtt a gyűlés lefolyására térnénk át, akaratlanul is felmerül azon kérdés, »mit ér a legjobb alapszabály, ha nem tartatik be szigoruan?« E kérdés bizonyára több részvényesnek is felmerült, mert az ezen czélra kiküldött bizottság közepszerűn is gyengébb javaslatát csak 21 bukaresti tagnak hason tartalmu indítványa támogatta, mig különben senki sem vett magának annyi fáradságot, hogy további javaslatokat tegyen.

A mintegy 80 tag által látogatott gyűlésen a bevezető czikkek tárgyalása meglehetősimán folyt le s csak a 7. §-nél támadt hosszabb vita, a mennyiben egy kültag indítványba hozta, e ponttal kapcsolatban vétetnék fel, hogy az évi költségvetést a választmány állapítsa meg. A szavazás meggyőzte a kültagokat, hogy gondoskodva volt, miszerint az igazgatóság többsége biztos legyen, mint a házépítési szavazás alkalmával is s e szerint kültagok óhajainak az alapszabályokba leendő felvétele keresztülvihetetlen volt.

Nagyon sok tért venne igénybe, ha minden egyes czikkel foglalkoznék s így csak azt említjük meg, hogy a tárgyalás csak a 32. §-ig haladhatott s így a további pontok megvitatása czéljából új rendkívüli gyűlés hivandó egybe.

Sajnálattal konstatáljuk, hogy a kültagok óhajai semmibe sem vétetnek s ezt annál is inkább, mint-hogy az igazgatóság a rendes közgyűlést f. hó 25 ére tűzte ki, tekintet nélkül arra, hogy az ezen gyűlésen jelen volt tagoknak a részvétel lehetővé tétessék.

Minthogy a 25-én tartott közgyűlés tagjainak valószínűleg újabb meglepetéseket fog szerezni, tartózkodunk minden behatóbb kritikától.

Z. J.

Koós Ferencz beszéde.

(Tartotta az »Erdélyi magyar közművelődési egyesület« brassói fiókjának alakuló közgyűlésén június, 21-én.)

Tisztelt alakuló közgyűlés!

Midőn a bennem helyezett bizalomnak engedve, az Erdélyrészi magyar közművelődési egyület Brassó

Kirándulás a Nagykőhavasra.

1840 méter magas.

(Vége).

Szünni nem akaró éljenek után Lassel tanár ur emelt szót, megköszönve a főegyletnek a fiókegyületnek a védház felállítására czéljából tavaly megszavazott 400 frtnyi segélyt.

Végül az egyület egy más tagja F. A. magyar nyelven tartott beszédet, hangsúlyozva a védház czélját és ismételve azt röviden, mit Römer tanár ur németül mondott. Szóló felhívja a jelen voltakat a védházat — mely minket véd — gonosz kezek ellen szintén megvédeni és poharát a szabad magasban levő testvériség, egyenlőség és barátságra üríti. Dörgő éljenekkel az ünnepély bezáratik, a zene fújj egy jó nótát és a védház be van szentelve.

Tizenegy óráig a védház körül pihentünk és csodálkoztunk a gyönyörű látványon, mely előttünk elterült. Előttünk a Peatra magas sziklaháta, jobbra éjszakkéleti irányban, igéző kilátás van Brassó egy részére és a Barcaságra. Balra kelet felől a nagy Csukás és 20 lépésre előttünk egy hideg forrás.

Még egy gyenge lélekerősítő és neki indultunk a csucsra, jobbról-balról minden veres színben, mert a kővirág ritka mennyiségben virágzik. Szóval a legjobb, a legszebb alpesi flóra, mely csak képzelhető.

Egy óra mulva a csucsra voltunk, persze a ut-

közben szebbnél-szebb kővirágot szedvén, úgy hogy némelyik közülünk 2—300 darab virágot is viszgával. A kalapok és gomblyukak már telvék, de még sem kötünk csokrokat. A nők kosarakba szedig a virágot, egyedül Römer tanár ur botanizál és szed ritkaságokat, a hires bogarász, Deubel, pedig bogaráz.

Fenn a csucsra hűs a levegő, de egy korty óbor meglegit bennünket. Itt gyönyörű kilátás van a Schullerre, a Bucsecsre, a kis- és nagykirálykőre és a Csukásra. Alant a Tömös-völgy, Alsó- és Felső-Tömös és Predeal.

Két órát maradtunk a csucsra, mig időközben jobbra-balra elszéledtünk. Tréfa gyanánt egy kis hószánkázást is megkísértettünk, saját lábunk lévén a szán és egyik-másik érzé ülepén a hó hidegségét. Végre visszaindultunk a védházba ebédre. A tüzek már égték és a hus sült, a gyomor korgott és a torok ki volt száradva.

Alig értünk a védházba, az egyes társaságok ös-szegyülekeztek és megkezdődött az ebéd. A menue ilyenkor nagyon monoton szokott lenni és különös, hogy majdnem egyforma ebéd tálatatik a magasban. Retek! egy igen keresett eledel. Szalámi! Elmaradhatlan. Szalonna, vaj, turó, gyenge hagyma, hideg sült, kemény tojás. Ezek a rendes étkek. A fatányéros már csak finomabb gyomor eledele. A malajesti szorosban levő védházban tavaly hajnalban 3 óra-

kor friss köménymaglevest is ettünk. És minő étvágya van a hegyeken az embernek!...

Mi is mohón ettünk-ittünk. A bácsfalusi zeneakademia pedig fújta, és nem hasztalan.

Midőn már jól valánk lakva, a kirándulások páterje egy plédekből és esernyőkből összeállított baldachine alatt beszentelte a védházat, tartván az ő szokásos beszédét és énekelve: »Schöner Grusz von Maria Zell stb.« A beszentelés után pedig hegyi módra összehasonlítá az egyület vasgyuróját az ügyes csángó menyecskével, kinek jelen volt férje ugyan fújta a szent nótát. A mi ezután következett azt leírni nem lehet. Azt látni kell! Mily animo keletkezett és hogyan rugtuk a csárdást, az emlékezetessé marad azoknak, kik járták a frisset. Persze még két ügyes csángó asszony bejött e védházba és megkezdődött a táncz keservesen. Még az együleti páter is rugta, de az öreg Schreiber bácsi, ki se nem vékony, se nem hosszú, hanem kicsiny, vastag, úgy lejtette vénségére a csárdást, mintha egész életén át Szegeden tánczmester lett volna.

Hja! Az a ki hegyeket meglátogatja annak nem kell mesebeli masina! Itt megijodik a legvénebb is. Persze mi nem ismerjük a podagrát, nem a haemorrhoidákat!

Miután azonban mindennek vége van, nur der Wurst hat »zwai End« 4 órakor lefelé indultunk vissza

rőparancsnokságnak. A nyomozást megindították, de eddig minden eredmény nélkül.

Rablók Bácsmegyében. Az utóbbi időkben sűrűn látogatják a rablók a Szabadkához közel fekvő, sebesityi tanyát. Nem régiben is betörték egy jómódú gasda tanyájába. A gazda családjával a ház előtt feküdt. Ejjél után erős kutyaugatásra ébredt föl s látja, hogy szobájából jól felkapolt emberek mennek ki. Egyikükre rá akarta magát vetni, de ez forgópisztolyal a gazdát jobb mellén életveszélyesen meg sértette. A zsványokra eddig még nam birtak ráakadni.

Vakmerő tolvajok. Amerikában a tolvajok is különbek, mint máshol, mert ők az egész házat elviszik, ha kedvük van rá. Így történt Chicagóban, a hol egy vaskereskedő kétemeletes házából kihurezkodott volna, fényes nappal egy nagy csomó ember neki állott az üresen álló háznak, mely a város leglátogatottabb helyén állott, darabokra szedte, kocsikra rakta és elszállította. Mikor másnap a bérlő be akart hurezkodni, a házának csak hült helyét találta: a zseniális tolvajok elemelték mindenestől.

Katonai brutálítás. Prágában. A kutterschitzi katonai laktanyában (Billin mellett) egy dragonyos

ujjonezot négy társa 17-én kötéllel vert agyon, mert az ujjonez a lovaglói gyakorlat alkalmával ostorával megvágta a régibb idő óta szolgáló dragonyosok esykét. A négy dragonyost a gyilkosság miatt a terezienstadti katonabírószág elé kísérték.

Főlfalták testvérüket. Borzasztó hirt jelentenek Oroszországból. Az orosz Gouvernements Ztg. nevű hivatalos lap ugyanis azt írja Jenissniskből, hogy mult év november havában egy Prokopji Kalin nevű ostyák, az éhségtől gyötörve, saját 11 éves, Mária nevű nővérét leölte s Nikita bátyjával együtt megették! . . .

Brassai piaci árfolyam.
Brassó, 1885. hó június 20-án.

Román papírpénz à 20 frankos	8.95 vétel 8.98 eladás.
ezüstpénz à 20	8.85 > 8.90
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86 > 9.90
Török lira	11.18 > 11.22
Orosz imperial	10.10 > 10.14
Arany	5.78 > 5.82
Orosz papírrubel	125.— > 126.—

Piaczi árák			
Brassóban, 1885. június 12-én.			
H e o t ö l i t e r	Buza	legszebb	7.20
		közepes	6.80
		vegyes	6.40
	Rozs	legszebb	3.90
		közepes	3.70
	Árpa	legszebb	3.80
		közepes	3.50
	Zab	legszebb	2.70
		közepes	2.50
	Törökbuza	4.—	
	Kása	4.50	
	Borsó	6.—	
	Lencse	7.—	
	Fuszulyka	4.—	
kilogr.	Lenmag	10.—	
	Burgonya	1.10	
	Marhahus	—44	
	Disznóhus	—48	
	Juhhus	—	
	Faggyu (friss)	—32	
Felelős szerkesztő: Szterényi József.			
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.			

HIRDETMÉNYEK.

***** Szám 2494./1885.

Aviso!

Minthogy raktáromat megszüntetem, a n. é. közönségnek most

rítka alkalom

nyújtatik,

—jó zongorát—

olcsón vásárolni. — Uj pianinok s szárnyzongorák a legjobb minőségben még a saját vételáron alul is kaphatók.

Részletfizetés is elfogadtatik.

Kiváló tisztelettel
Jaschik Gyula
Piaczter, 26. II. emelet.

(152. b. m.) 1—1

Hirdetmény

a III-dik osztályu kereseti adó tárgyában.

Ezennel köztudomásra hozatik, hogy a magy. kir. adófelügye-lőség által az 1883. évi 44. törv.-czikk 12. §-a értelmében elkészített, az ujonan keletkezett üzletek és foglalkozásokra folyó évben kivetendő III-ik osztályu kereseti adó kiszámítás javaslatok, az alólirt városi adóhivatalnál 8 napra, azaz folyó évi június hó 25-től július hó 2-áig be-zárólag délelőtt 8—12 óráig és délután 3—5 óráig közszemlére ki-vannak téve, hogy azokat mindenki megtekintheti és az jót vagy má-sokat illető adójavaslatokra nézve netaláni észrevételeit ezen 8 napi határidő alatt a m. kir. adófelügyelő urnál írásban megteheti, később pedig az adóketési bizottságnál beterjesztheti.

Azon napok, melyeken az adókető bizottság tárgyalásai a III. oszt. ker. adó megállapítása végett fognak megtörténni, valamint a tár-gyalások sorrendje később fog kihirdettetni.

Brassó, 1885. június hó 22-én.

A városi adóhivatal.

Mősülni óhajt

egy 1000 frt. biztos állásban lévő, 36 éves férfi,

egy gyermek atyja,

teljesen berendezett lakással.

Arcképpel ellátott szives aján-latok „1000” czimmel ellátva, — poste restante, Brassó kéretnek.

Titoktartás biztosított.

Szám 13 — 1885. Brassó megye központi választmányától.

Hirdetmény.

Az 1876-ik évi XVIII. t. cz. értelmében Brassó-megye központi választmánya részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint az országgyűlési választók ideiglenes névjegyzékei az ezen központi választmány alatt álló két választó kerületben ez évről összeállítván, azok a megye egyes községeinek irodái helyiségeiben f. évi június hó 5-től ugyanazon hó 25-ik napjáig közszem-lélő ki fognak tétetni mely névjegyzékeket a fenn ki-tűzött napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig a községi előljáráóság egy tagjának jelenlétében mindenki megte-kintheti és délután 3—6 óráig lemásolhatja.

A névjegyzékek ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat.

Ezenkívül miudenkinek jogában áll, azon választókerületben, melyhez tartozó valamely község név-jegyzékében felvételét bármely jogtalan felvétel avagy kihagyás mintt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólátásnakat mindenki megtekintheti és jo-gositva van, azokra észrevételeket tenni,

A felszólalások írásban adandók be és egy be-adványba több egyénre vonatkozó felszólalás is fog-lalható.

Az észrevételek szintén írásban és minden be-adványhoz külön adandók be.

A felszólalások folyó évi június hó 5-től bezá-rólag ugyanazon hó 15-ik napjáig, az észrevételek pedig folyó évi július hó 16-tól bezárólag ugyanazon hó 25-ik napjáig nyújtandók be.

A felszólalások és az azokra tett észrevételek alólirt központi választmányhoz intézendők és a szük-séges okiratokkal felszerelve azon község előljáráóságá-nál, melynek jegyzéke ellen a felszólalás történt, nyuj-tandó be.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a bejövő felszólalások észrevételek felett Brassó-megye központi választmánya folyó évi szeptember hó 1-ső és esetleg lolytatólag 2-ik napján mindenkor d. e. 0-tól 12-ig tartandó nyilvános üléseiben fog hatá-rozni és hogy határozatai folyó évi szeptember hó 20-ikától ugyanazon hó 30-ig a hivatalos órák alatt köz-szemlére fognak tétetni.

Brassó megye központi választmányának 1885. évi ju-nius hó 15-én tartott üléséből.

Roll Gyula,
k. tan. és alispán.

Pánczél István,
jegyző.

Szám 13./1885. Vom Kronstädter Komitats-Zentral-Wahlaußschusse.

Kundmachung.

Im Sinne des XVIII. G.-N. vom Jahre 1876. wird durch den Zentral-Wahlaußschuß des Kronstädter Ko-mitates kundgemacht, daß die provisorischen Namensverzeich-nisse der Reichtagswähler aus den beiden, diesem Zentral-Wahlaußschuß unterstehenden Wahlkreisen des Komitates zusammenge stellt sind und diese Verzeichnisse vom 5. Juli bis 25. Juli d. J. in jeder Gemeindefanzlei zur Einsicht-nahme auf liegen werden, — ferner daß es Jedermann ge-stattet ist, innerhalb des oben angeführten Zeitraumes von Vormittag 8—12 Uhr im Beisein eines Mitgliedes der Ortsvorstehung diese Namensverzeichnisse einzusehen und N. N. von 3—6 Uhr davon Abschrift zu nehmen,

Nüchsiglich der eigenen Person zu reklamiren ist Je-dermann gestattet.

Ueberdies steht es Jedermann frei, in jenem Wahl-kreis, zu welchem die Gemeinde gehört und in deren Liste der Betreffende aufgenommen wurde, wegen jeder gefegwid-rigen Aufnahme oder Auslassung gegen dies Namensverzeich-nis zu reklamiren.

Die Reklamation kann Jedermann einsehen und dage-gen seine Bemerkungen machen.

Die Reklamationen sind schriftlich einzureichen und kann in einer Eingabe bezüglich mehrerer Personen reklamirt werden.

Die Bemerkungen sind ebenfalls schriftlich und zu je-der Eingabe separat einzureichen.

Die Reklamationen sind vom 5. bis 15. Juli l. J. und die Bemerkungen vom 16. bis 25. Juli l. J. einzu-reichen.

Die Reklamationen, sowie die dagegen gemachten Be-merkung sind an den gefertigten Zentral-Wahlaußschuß zu richten und bei der Ortsvorstehung einzureichen, gegen deren Namensverzeichnis die Reklamation geschieht.

Wovon die Verlautbarung mit dem Beifügen geschieht, daß über die einlaufenden Reklamationen und Bemerkungen der Zentral-Wahlaußschuß des Komitates in seiner am 1-ten und fortsetzungsweise 2. September l. J. abzuhaltenden öf-fentlichen Sitzung entscheiden wird und daß die diesfälligen Entscheidungen in der Zeit vom 20. September bis 30. September l. J. während der Amtstunden zur öffentlichen Einsicht auf liegen.

Aus der am 15. Juni 1885 abgeh. Sitzung des Zentral-Wahlaußschusses des Kronstädter Komitates.

Nr. 13/1885. Dela comitetul electoral central al comit. Braşov.

Publicaţiune.

In sensul art. de lege XVIII. din anul 1876, se face cunoscut din partea comitetului electoral central al comitatului Braşov, că listele provisorice ale ale-gătorilor dietali din ambele cercuri electorali, supuse acestui comitet electoral central al comitatului s'au compus, şi aceste consemnări se vor aşeza în cancel-laria fie-cărei comune din 5 Iuliu până în 25 Iuliu a. c., unde se pot vedea mai departe, ca fie-cui i este permis în restimpul susnumit dela 8 ore a. m. până la 12, în prezenţa unui membru dela antistia comu-nală, a ceti aceste liste şi dela 3 ore p. m. până la 6, a lua copii.

Relativ la persóna propriă fiecărui i este per-mis a reclama.

Afară de acesta fiecare póte reclama contra acestor liste pentru fiecare primire séu lásare ilegale în acel cerc electoral, de care se ţine comuna şi în a cărei listă s'a luat respectivul.

Reclamaţiunile le póte privi fiecine şi póte sé'si facă contra acelora observaţiunile sale.

Reclamaţiunile se fac în scris şi într'un esem-plariu se póte reclama pentru mai multe persóne.

Observaţiunile încă se fac în scris şi pentru fie-care piesă separat.

Reclamaţiunile se pot da din 5 până în 15 Iuliu a. c. şi observaţiunile din 16 până în 25 Iuliu a. c.

Reclamaţiunile precum şi observaţiunile făcute contra acestora se adresedă către subscrisul comitet electoral central şi se bagă la acea antistia comunală în contra cărei liste s'a făcut reclamaţiunea.

Ceea ce se publică cu acel adaus, ca despre reclamaţiunile şi observaţiunile incurse comitetul elec-toral central al comitatului va decide în şedinţa sa, ţinendă în 1 şi continuative 2 Septemvre 1885 şi că decisiunile vor fi puse la vedere publică în timpul órelor de cancelariă în timpu din 20 Septemvre până în 30 Septemvre a. c.

Din şedinţa comitetului electoral central al comita-tului Braşov, ţinută în 15 Iunie 1885.

megyei fiókegyletének elnökségét elfogadom, a bizalmat most ezennel megköszönni, jövőben pedig megérdemelni leendő legfőbb törekvésem.

Uraim! Nincs okom eltitkolni, miszerint ez elnöki tiszt elvállalása vagy el nem vállalása között sok ideig ingadoztam s ezt önök természetesen tudják találni a brassói magyarságnak helyzetében és ez én hivatalos állásomban. Hallották és olvasták önök Brassó megye közgyűlésének három magyar közmivelődési egyletre vonatkozó határozatát? „Fájdalommal úgy hangzik e határozat, de kénytelenítve, megtagadja ama közgyűlés mind a három közmivelődési egylettől az erkölcsi és anyagi támogatást.” És mit akarunk mi ezen lesújtó hatáskor daczára ma itt e teremben és mátlól fogva Brassó városában és Brassó megyében? Porba sujtuk-e kislelküleg a magyar közmivelődések országos zerte kibontott három színű lobogóját, megtagadjuk, hogy magyarok vagyunk és gyáván meghunyászkodjunk? Nem, ezt tenni nem fogjuk soha. Uraim! ha a nemzet kebelében felébred valamely intézmény szükségérzete, nincs hatalom, nincs erőszak, mely azt onnan kiirtani képes lenne. A magyar nemzet kebelében felébredett annak érzete, hogy fejleszteni kell nemzetünk ifju nemzedékében a honfiaságot nemzeti irányu mivelődés által, és én megvagyok győződve, hogy nincs hatalom, mely nemzetünket ettől a czéltől többé eltántorítani képes lehetne.

Magában a szóban mivelődés, ki van zárva az a feltevés, hogy a mi fiók-egyletünk valaha tulajdonságokkal vádoltathassék, mert épen a miveltség az, a mi ilyesmit nem enged meg magának. A mi helyzetünkben soha eszünk ágába sem juthat egyebet tenni, mint a magyar hazafiaságot fejleszteni nemzeti irányu mivelődés által.

Egyesületünk közmivelődési eszközei világosan ki vannak jelölve alapszabályaink 3-ik §-ában. Egyházak segélyezése, óvódák, nép- és polgári iskolák segélyezése, esetleg létesítése, népkönyvtárak és olvasókörök alkotása; hazafias iratoknak magyar, német és román nyelveken való terjesztése, vidéki pénztintézetek alakítása és gyámolítása.

Ime uraim ezekben körvonalazzák egyletünk alapszabályai a mi működésünket, a mely körben ha hiven szolgáljuk az ügyet, ebből szellemi és anyagi jobblétünk dus forrása fog fakadni, de ez másoknak hátrányára, megrövidítésére semmi esetben sem szolgálhat.

*

Fontos kérdés: Van-e a Brassó városi és brassó megyei magyarságnak szüksége azokra az intézményekre, melyeket az alapszabályok alapján itt előszámláltam s olyan nagy, olyan érezhető a szükség, hogy mi ezen intézmények létesítéseért készek vagyunk magunkat egyelőre szász és román polgártársaink féltékenykedésének is kitenni?

Erre a kérdésre felelnem kell, mert tartozom ezzel önmagunknak és tartozom szász és román polgártársainknak, kiket ma czélunk felől megnyugtanni a leglazafiasabb kötelességemnek ismerem.

Feleletem két részre osztom. Szólok 1-ször azon intézményekről, a melyeket legelőbb itt Brassó városában s azután azokról, melyeket Brassó megye tíz magyar községében kell létrehozunk, esetleg segélyeznünk.

A brassói magyarság népnevelési szükségleteiről az 1868 évi népoktatási törvény keletkezése előtt há-

a ványolába, hol kocsiaink vártak. Még egy jó korty tej, bor, vagy víz és feldisztatva kővirággal haza indultunk. Sokan közülünk a Zöldfába mentek hangversenyre, ki a színházba, ki a Goldschmiedzwingerbe, ki haza.

Ekkép fejeztük be a Piatra Mare kirándulást és ha én nem tudom e kirándulást oly szépen, csinosan és költoiesen leírni, mint tette ezt egyik hegymászásról a Magyar Polgárban Manfréd és a Bucsecs megmászásáról H. Luiza, ennek oka abban keresendő, hogy nem vagyok csinos és nem költo.

Mielőtt befejezném e sorokat, el nem mulasztatom, hogy szemrehányást ne tegyek azoknak, kik egész napon át a hivatalba ülnek és a szép nyári vasárnapokat isten tudja, hogy töltik. De feltűnő az is, hogy az egyetben alig van 40 magyar ember, mintha bizony mi szász-egylet volnánk. Meg ne sajnálják azok, kik egész héten át ülnek és talán vásár- és ünnepnapokon is ülnek. Persze nem csoda, ha korán jönnek azok a bizonyos betegségek.

Ha én egy hivatalnok felesége volnék, bottal kergetném férjemet szombatn este — vagy nem bánom vasárnap reggel fel a hegyekre. Ott erősödik a test a lélek, a szellem!

k.

rom ker. egyház gondoskodott u. m. a rom. kath. az ág. evangélikus és ev. református egyházak. Midőn 1870-ben a Brassó városi tankötelesek legelőbb össze irattak, egyszerre kitűnt, hogy hét-nyolczszáz tanköteles nem jár iskolába és e 7—8 száz tanköteles fájdalom legnagyobb számban mind magyar volt. Ma azonban, forró köszönet érette Trefort vall. és közokt. miniszter urnak, (Éljen!) ez a 7—8 száz tanköteles gyermek mind feljár a brassói állami iskolákba. Ezen kívül a brassói rom. kath. 4 elemi iskola is, melyéknél a 6 tanító és 3 tanítónő működik, mintegy 200 magyar tankötelest fogad magába évenként s az ág. ev. és ev. ref. elemi magyar iskolák beolvadtak az állami elemi iskolákba. A brassói állami iskolák tíz év leforgása alatt oda fejlődtek, hogy ma már állami polgári leány iskolánk is teljes és össze van kötve női kézimunka ipariskolával, az állami elemi fiúiskola kinötte magát áll. polgári iskolává összekötve asztalos ipartanmühelylyel, kereskedelmi szakosztálylyal, mely iskola azonban a jövő tanévtől kezdve már áll. főreál s azután kereskedelmi főiskolával fog kiegészítettetni. Ezenkívül szervezetett az állami iparos iskola, melyet f. 1884/5 tanévben 423 iparos tanonc látogatott úgy, hogy ma ott brassói állami elemi, polgári és iparos és rom. kath. elemi iskola összesen 1400 magyar gyermek jár.

Uraim! Ha elgondolom, hogy ezelőtt tíz évvel ezen 1400 magyar gyermek közül 8 száz itt Brassóban minden oktatás nélkül nőtt fel, úgy szólva az utcákra volt kidobva; ha elgondolom, hogy a lefolyt 10 év alatt 800—1200 brassói magyar gyermek oktatása az iskolai épületek megszerzése, a tanerők díjazása s nagyrészen még a taneszközök beszerzése is egyes-egyedül a közokt. mr. kr. miniszterium vállára nehezedett, ha elgondolom, hogy ezelőtt 12—13 évvel azt vitatták itt Brassóban, hogy itt nincs szükség sem községi, sem állami iskolákra, mert a meglevők elégségesek? s csak azokat kell államsegélyezni, ha elgondolom, hogy a brassói állami iskolák fenntartásához 10 év leforgása alatt Brassó város képviselte csak egy öl tüzi fával sem járult, hanem az összes kiadást a vallás és közokt. miniszterium, kis mérvben pedig a brassói magyar társadalom hordozták, a multa nézve, azt hiszem, eleget mondtam. Azonban jövőre már a társadalom is hivatva van Brassó városában a magyar közmivelődés támogatására, mert az elősorolt és eléggé meg nem hálálható iskolák alól hiányzik még ma is a legtermészetesebb, a legszükségesebb alap, hiányzanak az óvódák. Mig a brassói evang. szász testvéreknek ma már három magán óvodájuk van a város különböző pontjain u. m. a fekete templom mellett, a felsővár-utcában és Ó-Brassóban, addig nekünk magyaroknak, fájdalom, egyetlen-egy óvodánk sincsen.

Ime uraim! rámutattam a legszükségesebbre, a mit brassói magyar társadalomnak minél előbb létesíteni kell. Százakra megy azon 3—6 éves brassói magyar gyermekek száma, kik szívszakadva esengenek a társadalom segítő keze után. Óvódákat kell létesítenünk a központban t. i. a belvárosban, Bolonya és Bolgárszeg külvárosokban; tehát három óvodára van csak itt Brassóban szükségünk. Erre a czélra adtuk és adandjuk össze megtakarított filléreinket, erre a czélra fogjuk első sorban felkérni az Erdélyi közmivelődési és a budapesti országos kisededőv egyletek központi választmányainak pártfogását, de semmi esetben sem arra, hogy a mi, és az ok hozzájárulásukkal brassói szász és román testvéreink gyermekeit erőszakosan megmagyarosítsuk. Van nekünk magunknak elég fedezni való szükségünk, van közöttünk annyi szegény szülő és annyi szegény gyermek, hogy bár ezeknek nevelés-oktatásáról birjunk gondoskodni.

Azonban jó előre tudom, hogy a gyanusítást, a féltékenységet így sem fogjuk kikerülni; de ez legkevésbé se agaszzson. Tetteinkkel fogjuk e féltékenységet, e gyanusítást megczáfolni. Óvodáinkat nem fogjuk senki gyermeke előtt becsukni, de nem is fogunk azokba senkit is kényszeríteni; mert erre nincs sem kedvünk sem hatalmunk, sem jogunk. Arra azonban van jogunk, van szilárd akaratunk, hogy öngyermekeink óvásáról, képzéséről gondoskodjunk és ezzel a jogunkkal élni, el is vagyunk határozva. Ennek útját senki el nem zárhatja s azt hiszem, hogy nem is akarja, de ha akarná, sem tehetné, mert megerősített alapszabályaink minden jogtalan fellépés ellen biztosítani fognak.

Sőt tovább megyek és azt mondom, hogy helyzetünkben kifólyólag szívesen beleegyezném abba is, hogy óvodáinkban a német és román nyelvek is elővétessenek. A nemzetiségi tulzásoknak nem vagyok barátja bár honnan is jőjön az.

(Vége következik.)

Kulturegylet.

A brassó megyei fiókegylet tagjai.

Az egyletbe ujabban beléptek: Barsai János le-
váltárnok, Berde Károly börtönmester, Grosz Péter ir-
nok, Gyárfás György díjnok, Mátyás Károly pénztár-
nok, Miklós József kiadó, Molnár János irnok, Mana-
radian Gergely tisztú ügyész, Pánczel István aljegyző,
Salmen János kiadó és Tompa Sándor főjegyző.

Ezenkívül ujabban beléptek:

Baczoni András iparos, Benedek Dénes iparos,
Bartha Mihály cipész, Csató János iparos, Eisenkraut
Samu vállalkozó, Folyovics Miklós, Gábos Dénes czi-
pész Györfy Károly szabó, Kanabé Gergely cipész,
Kiss András szatócs, Horváth Antal kereskedő, Meszi-
csek József jbirósági díjnok, Papp Elek csizmadia,
Porzolt Pál csizmadia, Rosenthal Ignác ügynök,
Spaller József rom. kath. tanító, Szöllőssy Ferencz
kereskedő, Szőresey Dávid irnok, Tokos Jzsák iparos.

A m. kir. államvasutak brassai állomása tündető-
leg vesz részt kulturegyletünkben. Eddig 70 tag je-
lentkezett. Ezen gyönyörű eredmény ügyünk buzgó
apostolának, Dobieczy Sándor osztálymérnöknek kö-
szönhető. A tagok következők: Árkosi Lajos pénz-
tárnok, Balázs Sándor vizsgáló lakatos, Baumel Samu
mérnök, Blankenbach Ferencz mozdonyvezető, Brusz
György kárpitos, Czirmai Albert vonatkísérő, Cseh
Károly vonatkísérő, Czermanski Ferencz, Császár
János mozdonyvezető, Dobieczy Sándor osztálymér-
nök, Dortlef Béla, Dorman Raynold előfűtő.

Folytatjuk.

A közönség köréből. *)

Nyilatkozat.

Tisztelt szerkesztő ur!

Az »Egy egyháztagnak« ezen lapok 61-dik szá-
mában hozzám intézett kérdésére legyen szabad kije-
lentenem, hogy a kérvény visszavoná-át illetőleg egy-
háztanácsunkban még csak indítvány se tétetett, sőt a
főconsistorium első — elutasító — határozatára az
egyháztanács egyhangulag kimondá, miszerint »az el-
szakadást illető határozatától elállani egyáltalán nem
akar.«

Az egyháztanács ezen nyilatkozatát t. Schnell
Károly ügyvéd ur indítványára a szász nagyképviselő
is egyhangulag magáévá tette és a kérvénnyel a fő-
consistoriumhoz felterjesztette. Hogy ott mi történt
azóta, arról nincs tudomásom.

Brassó, 1885. Junius hó 18-án.

Moór Gyula,

ág. h. ev. magyar lelkész.

Helyi és vidéki hírek.

Gróf Bethlen András, főispán ur Ő méltósága
néhány napi tartózkodásra Bethlenbe Hídvegré utazott f.
hó 22-én.

Nagy zápor, hullott alá városunkban f. hó 21-én
délután. A víz csak úgy dőlt, a patakok kiáradtak,
a legtöbb utcát elöntötték. Az eső oly erővel hul-
lott, hogy a gyümölcsfákról leverte a gyümölcsöt. Ad-
tál uram esőt, de nincs áldás rajta!

A kulturegylet brassó megyei fiókja f. hó 21-én
óriási részvét mellett megalakult. A gyűlés lefolyásá-
ról szóló tudósításunkat lapunk más helyén adjuk.

Az országos kiállításra szóló vasuti menet-tér-
jegyek július 1 től kezdve 53 1/2 %-ról 50 százalékra
szállanak alá s kiadatnak minden Kedden és Pénteken.

A körutazási vasuti jegyek a brassai állomáson
ezentul nem kaphatók s csak a helyi állomás közveti-
tésével válthatók Kolozsvárról. Ezen czélra szüksé-
ges, hogy az illető utazó ebbeli szándékát a helyi ál-
lomásnál 3—4 nappal előbb jelentse.

Városi menetjegyirotát állított fel a magy. kir.
áll. vasutak igazgatósága Brassóban, még pedig Aron-
sohn H. s társa klastrom utcai irodájában, a hol
utazási jegyek mindenkor válthatók. Ez az utazó
közönségre igen nagy előny s ép ezért ajánljuk is a
t. közönség szives figyelmébe.

Bankócsinálókat fogtak el a esendőrk temes-
megyei Román-Szt.-Mihály községben. A banda fejé-
nek Bradán Szilárdnak házában pénzverő eszközöket,
papírt és olmot találtak.

Meggyilkolt esendőrk. Bogdán, pápai esendőrk f.
hó 14-én egy társával indult el őráratra. Kupnál el-
váltak egymástól. Bogdán az erdőnek ment társát pe-
dig másfelé küldte. Azóta Bogdánnak semmi híré-
t sem hallották. 17-én a kupsiak fáért mentek az er-
dőre s egy holttestre akadtak, melyben a Bogdánéra
ismertek. Az esetről rögtön jelentést tettek a esend-

*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget.
A szerk.

4334./1885. számhoz
telekvi.

Árverési hirdetményi kivonat.
A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy **Marcell Mihály** végrehajtónak **Baresa János** végrehajtást szenvedő elleni 199 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, a krizbai 828. számú telek-jegyzőkönyvben A + 5469, 1777. és 5851. helyrajzi számok alatt előforduló ingatlanaira 71 frt összes kikiáltási ár mellett, továbbá ugyan a krizbai 25. sz. telek-jegyzőkönyvben A + 80, 81, 82. és 83. hr. sz. alatt előforduló ingatlanokra 433 frt kikiáltási ár mellett, 1601. hr.-sz. a. 3 frt, 1642. hrsz. a. 7 frt, 1648. hrsz. a. 10 frt, 1733. hrsz. a. 7 frt, 2060. hrsz. a. 47 frt, 2224. hrsz. a. 31 frt, 2273. hrsz. a. 69 frt, 2306. hrsz. a. 23 frt, 3147. hrsz. a. 27 frt, 3192. hrsz. a. 31 frt, 3735. hrsz. a. 75 frt, 4044. hrsz. a. 23 frt, 4152. hrsz. a. 30 frt, 4203. hrsz. a. 36 frt, 4290. hrsz. a. 40 frt, 4351. hrsz. a. 50 frt, 4546. hrsz. a. 25 frt, továbbá 5503, 5504, 5505, 5506, 5507, 5508. és 5509. hrsz. alattiakra 162 frt, és 4900. hrsz. a. 40 frt kikiáltási ár mellett, és végül a földvári 851. sz. tlk-jegyzőkönyvben A + 13317, 13354, 14556, 14557, 15447, 13386¹/₂ és 13386²/₃ hr. sz. alatt előforduló ingatlanokra 320 frt összes kikiáltási ár mellett és a két utóbbi tlk-jegyzőkönyvben előforduló ingatlanokra nézve az 1881. évi 60. törv.-czikk 156. §-ának a) és d) pontjai alkalmazása mellett az árverést ezennel elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok az 1885. évi **augusztus hó 10-ik** napján délelőtti 9 órakor a *krizbai fekvőkre nézve*, — *következő napjának d. e. 9 órája pedig a földvári fekvőkre nézve* a község házával megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

516. szám 1885.
épit. hiv.

(150) 1—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmiv., ipar- és kereskedelemügyi miniszterium az 1885. évi június hó 8-án kelt 30776. számú rendeletével a fogarasi m. kir. áll. ménes-uradalom tulajdonát képező a. porumbáki magtár kijavítását, 512 frt 52 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1885. évi **július hó 3-ik** napjának délelőtti 10 órájára a fogarasi megyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1885. június 18-án.

Sampek,
kir. főmérnök.

4707./1885. szám.
tlkvi.

(146a) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy **Maier Jakab** önkéntes árverési ügyében a brassói kir. törv.-szék területén lévő, a földvári 245. számú telek-jegyzőkönyvben A + a. foglalt 2—26. rendszám alatt felvett ingatlanokra és pedig:

a) 1684.	hr. sz. kaszáló	25 frt.
b) 1940.	" " szántó	40 "
c) 2182, 2183.	" " "	60 "
d) 2570.	" " "	60 "
e) 4964, 4965, 4966.	hr. sz. szántó	50 "
f) 5544.	hr. sz. "	20 "
g) 6072, 6073.	" " rét	100 "
h) 6140, 6141.	" " "	80 "
i) 7631.	" " szántó	120 "
k) 7773.	" " "	120 "
l) 8599, 8600.	" " rét	100 "
m) 10247.	" " szántó	100 "
n) 10656, 10747.	hr. sz. szántó	180 "
o) 11108, 11109.	" " "	100 "
p) 11429.	" " "	60 "
r) 14884, 14885.	" " "	80 "
s) 15255.	" " "	50 "
t) 15748.	" " "	30 "
u) 1658.	" " "	40 "
v) 16190.	" " "	60 "
w) 16374.	" " "	60 "
x) 16922, 16923.	" " "	70 "
y) 17182.	" " "	40 "
z) 18070.	" " "	40 "
aa) 18073.	" " "	30 "

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok 1885. évi **június hó 22-ik** napján délelőtti 9 órakor Földvár község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron vagy azon felül eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 6%-át készpénzben a kiküldött kezéhez letenni, ki az így bejött összegből az árverési kérés és fogantatás költségei levonása után fennmaradó összeget ügyvéd Margineanu Simion kezéhez lefizeti.

A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Deési, elnök. **Fára,** jegyző.
4983./1885. szám.
tlkvi.

(146b)

Póthirdetmény.

A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közölni té-

tetik, hogy **Mayer Jakab** önkéntes árverési ügyében az idei május 30-án 4707. tlkvi sz. a. árverési hirdetmény oda módosítatik, hogy az árverés 1885. év június 22-ik napja helyett **június hó 28-ik** napján délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

Brassó, 1885. június 13-án.
A királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság:

Deési, elnök. **Fára,** jegyző.
Szám 5551./1885.
alisp.

(144) 2—3

Hirdetmény.

Brassómege közigazgatási bizottsága az 1885. évi május hó 22-én kelt 347. és 353. számú rendeletével

- 1) a Botfalú-Hermányi törvényhatósági út 0—6. kilométer szakaszán lévő 10 darab fa átereszt helyreállítását 602 frt 87 kr
 - 2) a Hermány-prázsmár-bod-zai törvh. útra szükséges 4 darab kő átereszt helyreállítását 542 frt 97 kr
- összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1885-ik év **június hó 26-ik** napjának délelőtti 9 órájára a brassómegei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az 1. és 2. alatti munkálatokra külön-külön ajánlat lesz benyújtandó.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes fel-

tételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Brassóban, 1885. június hó 5.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

4412./1885. számhoz.
telekkönyvi.

(151) 1—3

Árverési hirdetm. kivonat.

A brassói királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy **Wittwer Anna** végrehajtónak, **Ábrahám András** végrehajtást szenvedő elleni 138 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő, a szentpéteri 2321. számú telek-jegyzőkönyvben A + alatt foglalt 142, 143, 144, 1047, 2679, 2991, 3006, 3900, 5417, 9323, 9865, 10550, 11112, 11113, 11759, 11994, 10348. és 11524. helyrajzi számok alatt foglalt fekvőkre az árverést 858 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok az 1885. évi **augusztus hó 14-ik** napján délelőtti 9 órakor Szentpéter község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. trv.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassóban, 1885. évi június hó 20-ik napján, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Bisztray, h. elnök. **Fára,** jegyző.

BRASSÓI ÁLTALÁNOS NYUGDIJ-INTÉZET.

(146) 1—2

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla az 1884. évre.

Követel.

	forint	kr.
Nyugdíj-fizetési számla	93520	55
Adó	5106	90
Kezelési	11591	51
Törzsvagyon	16004	14
	126223	10

	forint	kr.
Kamat-számla	56686	65
Késedelmi kamat-számla	2823	94
Nyugdíjigénylők számlája	53347	14
Fekvőségek jövedelmi számlája	372	55
Házépítési jövedelmi számla	991	69
Államkötvények számlája	336	75
Nyugdíj-tartalékalap számla	11664	38
	126223	10

Vagyon.

1884. évi üzleti zárlat-mérleg.

Téher.

	forint	kr.
Tőke-számla	904798	42
Fekvőségek számlája	8325	—
Házépítési számla	192975	96
előleg-számla	100650	78
Államkötvények számlája	8978	—
Ügynökök	44108	88
Pénztári számla	40227	64
Kamat-számla (hátrálék)	16929	74
	1316994	42

	forint	kr.
Törzsvagyon-számla	456596	43
Nyugdíj-tartalékalap számlája	845240	51
Biztosítási alap-számla	3985	53
Kamat-számla	11171	95
	1316994	42

Kelt Brassóban, 1884. évi december hó 20-án.

Az igazgatóság:

Brennerberg Ferencz, s. k. **Remenyik István,** s. k. **Clompe,** s. k.

A felügyelő-bizottság:

Gött János, s. k. **Hornung Károly,** s. k. **Jekelius Károly,** s. k.

— A bőr új zománczát mindig megtartja. —

József főherczeg

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

fekete bőrkenőcs, 1 kiló bádogdobozban 1 frt. 20 kr;
sárga bőrkenőcs, 1 kiló 1 frt 60 kr;
géphajtó-szijkenőcs, egy kiló 1 frt 40 kr;
velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt;
bőrmosó szappan, egy nagy darab 1 frt;
állat-gyógy- és patakenőcs, $\frac{1}{2}$ kiló 2 frt;
fekete viasz, egy nagy darab 1 frt; — s a híres gyógyerejű
Sultana növény-szappan,
egy doboz ára 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott
fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, gyógy-
s gyógynövény pipere-szappan gyára.

[84] 9-12

A fent kitett találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető.

Czím: Budapest, X. Kőbánya, Lázár-ház.

Miután igen sok visszaélés történik áruiimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött árúért vállalom felelősséget.

— A cipő nem zsírosítja el a ruhát. —

Schmidt R. és társa Brassóban

Nagy-utca, 536. sz. a.,

CLAYTON és SHUTTLEWORTH képviselői s raktára

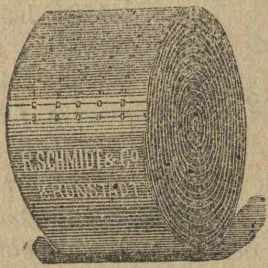
ajánlják mezőgazdasági gépraktárukat.

Valamennyi a honi földművelésnél alkalmazott gépek mindenkor raktáron vannak s a legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók.

Külön alkatrészek gőzcséplőgépek számára.

Legjobb
géphajtó-

kilója

magvasbőr
szijak,
3 frt 50 kr.

Szijasvarok, — Harris-szijkapcsolók, — gummi-lemezek,
kazán buvolyuk-zsinórok, gummi- és kendertömlők, továbbá
gépkendő-olaj

(Ragósine-olaj, a legkittünőbb, csomagolással à 38 frt. — $\frac{1}{10}$ kiló),
tűzfecskendők, szivattyúk, malomszerszámok stb.
nagy mennyiségben kaphatók. (142) 2 3

Hirdetmény.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt Robey és Társa-féle **gőzcséplőgép** a hozzá tartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugyszintén egy a legjobb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű *Locomobíli*, darmstadti gyártmány, továbbá 2 velencei módozatra fából épült *fűrész Gatter* egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy *kőfűrész asztalostól*, egy *fűrészfogvágó gép*, egy *fűrészélesztő gép* és többnemű fűrésztelephez szükségeltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

(88) 15 -

Malcher Mórnál, Brassóban.

Budapesti kiállítási **SORSJECYEK** á 1 ft.

SORSJEGY 10 ft. 4000 nyeremény

Főnyeremény
100.000 ft.
mely 1% levonással, azaz
99.000 ft. készpénzben

Az 1885-iki budapesti országos kiállítás
sorsjáték-kezelősege
Budapest, Andrassy-ut 43.
Sorsjegyek kaphatók ezen lap kiadóhivatalában.

ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA

Brassó, színház-utca 95.

(saját házában)

ajánlja magát mindennemű szakmájába vágó könyvnyomdai munkák gyors, pontos, izléses és jutányos elkészítésére.

A könyvnyomda elvállal és készít midennemű képes árjegyzékeket és illusztrált nyomtatványokat.